

RAPORT PODSUMOWUJĄCY KONSULTACJE SPOŁECZNE DOTYCZĄCE PROJEKTU „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DŹWIERZUTY NA LATA 2025-2029 Z PERSPEKTYWĄ DO 2033 ROKU” ORAZ JEGO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

W okresie od 31.10.2025 r. do 20.11.2025 r. przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2025–2029 z perspektywą do 2033 roku” oraz jego prognozy oddziaływania na środowisko.

Decyzję o przeprowadzeniu konsultacji podjął Wójt Gminy Dźwierzuty z inicjatywy własnej. Konsultacje miały na celu poznanie opinii mieszkańców Gminy Dźwierzuty na temat przygotowanego projektu dokumentu. Projekty dokumentów zostały wyłożone do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy Dźwierzuty oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy. Obwieszczenie o rozpoczęciu konsultacji podano do publicznej wiadomości poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy,
- wywieszenie na tablicach ogłoszeń w sołectwach na terenie gminy,
- publikację na stronie internetowej i w BIP.

Uwagi, wnioski oraz propozycje zmian do projektu dokumentu można było wnieść:

- w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy,
- ustnie do protokołu,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Dźwierzuty.

W ramach konsultacji społecznych wpłynęły łącznie 4 wnioski, zawierające uwagi i propozycje zmian do projektu dokumentu w tym 1 wniosek od mieszkanki sołectwa Gisiel oraz 3 wnioski od mieszkańców sołectwa Popowa Wola. Wszystkie zgłoszone punkty zostały przeanalizowane pod kątem zasadności i możliwości ich uwzględnienia. Wyniki konsultacji – wnioski przyjęte oraz odrzucone wraz z uzasadnieniem zostały przedstawione w niniejszym raporcie podsumowującym, liczącym 21 stron, który wraz z uzgodnieniami i opiniami organów współdziałających został:

- opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy w zakładce *Konsultacje społeczne 2025*,
- wyłożony do wglądu na sesji Rady Gminy.

Dokumenty: Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2025–2029 z perspektywą do 2033 roku” oraz jego prognoza oddziaływania na środowisko poddane zostały procedurze opiniowania i uzgadniania i uzyskały wszelkie niezbędne opinie i uzgodnienia, w tym: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie. Projekt Programu uzyskał również pozytywną opinię Zarządu Powiatu w Szczytnie.

Wyniki konsultacji – uwagi/wnioski przyjęte oraz odrzucone wraz z uzasadnieniem przedstawione zostały poniżej:

LP.	ZGŁASZANE UWAGI/PROPOZYCJE ZMIAN WRAZ Z UZASADNIENIEM	NAZWA PODMIOTU LUB IMIĘ I NAZWISKO ZGŁASZAJĄCEGO	UWZGLĘDNIONO (TAK/NIE), W JAKI SPOSÓB (OPIS)
1.	Jezioro Szczepankowskie – brak w dokumentach Brak opisu stanu wód jeziora, presji i działań ochronnych. Wniosek/Propozycja: dopisać jezioro do wykazu JCWP; wprowadzić rozdział o stanie wód i presjach oraz monitoring 2x/rok (maj, sierpień: przezroczystość, fosfor całkowity, chlorofil-a, E. coli).	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Tak. Dodano informacje o jeziorach na terenie gminy oraz tematyczną mapę na stronie 36 i 37 POŚ. Według urzędowego spisu opracowanego przez Komisję Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych (KNMiOF) nazwa tego jeziora to <i>Dźwierzuty</i>. W różnych publikacjach i na większości map topograficznych jezioro to występuje pod nazwą <i>Jezioro Szczepankowskie</i>. Dnia 17 lutego 2023 r. weszła w życie „II aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Jezioro Szczepankowskie nie zostało wyodrębnione jako JCWP. JCWP jeziorne wyznacza się wyłącznie dla zbiorników o powierzchni powyżej 50 ha (zgodnie z metodyką Wód Polskich i Ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/WE). Na terenie gminy Dźwierzuty status JCWP posiadają większe jeziora, m.in. Sasek Wielki, Rańskie, Babięty Wielkie, Łęsk, czy Sąpłaty. Małe jeziora, takie jak Dźwierzuty (poniżej 50 ha), nie podlegają obowiązkowemu wyodrębnieniu jako JCWP, monitoringowi diagnostycznemu/operacyjnemu WIOŚ, ani ocenie stanu w ramach PGW.

			Proponowane parametry (przezroczystość dysku Secchiego, fosfor całkowity, chlorofil-a, E. coli) są standardowymi wskaźnikami eutrofizacji i stanu sanitarnego jezior (zgodnie z metodyką monitoringu diagnostycznego WIOŚ oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu JCWP). Jednak obowiązkowy monitoring takimi parametrami dotyczy wyłącznie JCWP. Dla małych jezior (nie-JCWP) gmina może prowadzić jedynie dobrowolny monitoring lokalny (np. w ramach zadań własnych z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wprowadzenie systematycznego monitoringu 2x/rok (maj – wiosenna cyrkulacja, sierpień – szczyt wegetacji) byłoby wartościowe, ale przekracza możliwości finansowe i kadrowe Gminy w obecnym cyklu POŚ.
2.	Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP 213) – brak analizy i brak zasad ochrony Dokumenty Programu i Prognozy nie zawierają żadnego szczegółowego odniesienia do GZWP 213, mimo że: • obejmuje on większą część gminy Dźwierzuty, • stanowi strategiczny zasób wody pitnej dla regionu, • jest szczególnie podatny na degradację w wyniku prac ziemnych, odwodnień i eksploatacji kruszyw. • nie wprowadzono żadnych ograniczeń co do planowanych do realizacji inwestycji, czy też wymogów dotyczących niezbędnych zabezpieczeń środowiska	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Tak, dodano opis GZWP nr 213 na stronie 42 i 43 POŚ. Natomiast analiza wpływu poszczególnych inwestycji na GZWP jest przeprowadzana na etapach wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W decyzji takiej zawarte są wszelkie obowiązki i ograniczenia względem GZWP. Każda inwestycja na terenie GZWP wymagać będzie szczegółowej analizy hydrogeologicznej i oceny wpływu na poziom oraz jakość wód

w jakie powinny być wyposażone dopuszczone do realizacji inwestycje (podłączenia kanalizacyjne, zbiorniki bezodpływowe czy urządzenia do podczyszczania ścieków deszczowych z dróg i parkingów). Brak odniesienia do GZWP oznacza pominięcie obowiązkowego elementu oceny oddziaływania na środowisko oraz zignorowanie podstawowego dobra mieszkańców - ochrony wody pitnej. Dlaczego GZWP 213 wymaga pilnej ochrony? 1. To główny rezerwuar wody pitnej Warmii i Mazur. Jego zasoby są wykorzystywane przez okoliczne ujęcia komunalne i gospodarstwa domowe. 2. Jest zbiornikiem wysokiej podatności, co oznacza, że wody są słabo chronione przez warstwy geologiczne - zanieczyszczenia stosunkowo łatwo mogą przeniknąć w głąb. 3. Eksploatacja kruszyw, odkrywki i prace ziemne mogą trwale uszkodzić warstwę wodonośną, obniżyć zwierciadło wód i doprowadzić do zaników wód w studniach oraz jeziorach. 4. W przypadku zanieczyszczenia tego zbiornika nie ma możliwości jego szybkiej naprawy - proces oczyszczania trwa dekady. Najważniejsze brakujące elementy w dokumentach nie określono żadnych zasad ochrony GZWP, takich jak: • zakaz inwestycji uciążliwych, • strefy ochronne, • limity prac ziemnych, • analiza wpływu odwodnień,	podziemnych (w ramach postępowania o oś lub pozwolenia wodnoprawnego). Program ochrony środowiska (POŚ) nie tworzy nowych zakazów ani ograniczeń, ponieważ nie ma charakteru aktu prawa miejscowego. W granicach GZWP nr 213 „Olsztyn” ustalono ochronę zgodnie z przepisami odrębnymi. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego można wyznaczyć strefy ograniczeń inwestycyjnych na obszarach najwyższej podatności (klasa A i B), w tym zakaz lokalizacji nowych żwirowni, składowisk odpadów, dużych ferm przemysłowych oraz inwestycji wymagających odwodnień. Wszystkie zalecane środki mogą być wdrażane poprzez akty prawa miejscowego (m.p.z.p., decyzje o warunkach zabudowy) oraz inne decyzje administracyjne (środowiskowe uwarunkowania, pozwolenia wodnoprawne), w których GZWP nr 213 może być uwzględniany, jako dobro o szczególnym znaczeniu.
--	---

	• warunki eksploatacji kruszyw, • procedury awaryjne, • monitoring piezometryczny. To poważne uchybienie merytoryczne, które zagraża bezpieczeństwu mieszkańców. Wniosek ogólny: Wymagamy uzupełnienia Programu Ochrony Środowiska i Prognozy o kompleksową analizę GZWP 213, jego podatności oraz wszystkich inwestycji mogących mieć na niego wpływ. Program musi dodatkowo zawierać katalog zasad ochrony. Propozycja rozszerzenia – konkretne środki ochrony GZWP 213 A. Zakazy i ograniczenia inwestycyjne w obszarze GZWP 1. Zakaz lokalizacji inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan wód podziemnych, w tym: • żwirowni i kopalń odkrywkowych, • składowisk odpadów i złóż odpadów, • baz sprzętowo-transportowych, • zakładów emitujących ścieki lub odpady płynne, • dużych ferm przemysłowych, • instalacji wymagających odwodnień lub głębokich prac ziemnych. 2. Zakaz realizacji inwestycji uciążliwych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior i cieków, które są hydraulicznie połączone ze zbiornikiem. 3. Zakaz przekształcania naturalnych terenów podmokłych - mokradła stabilizują poziom wód podziemnych i pełnią funkcję naturalnych filtrów. B. Strefy ochronne i buforowe		
--	--	--	--

	1. Wyznaczenie stref ochronnych wokół studni, jezior i cieków zasilających GZWP 213 (min. 200-300 m). 2. Utworzenie stref buforowych wolnych od ciężkiego transportu (np. dróg dla wywozu kruszyw). 3. Zakaz intensywnych prac ziemnych w strefach najwyższej podatności zbiornika. C. Warunki prowadzenia inwestycji i prac ziemnych 1. Każdy projekt inwestycyjny na obszarze GZWP 213 musi zawierać: • analizę hydrogeologiczną, • ocenę wpływu na poziom wód, • ocenę ryzyka migracji zanieczyszczeń. 2. Zakaz obniżania zwierciadła wód poprzez odwodnienia liniowe lub punktowe 3. Obowiązek stosowania szczelnych technologii przy pracach ziemnych oraz zabezpieczeń przed spływami powierzchniowymi. D. Monitoring i kontrola 1. Wprowadzenie sieci piezometrów monitorujących: ○ poziom wód, ○ przewodność, ○ temperaturę, ○ obecność zanieczyszczeń (azotany, fosforany, E. coli, substancje ropopochodne). 2. Badania min. 2 x rocznie, a przy inwestycjach – nawet kwartalnie. 3. Publiczna publikacja wyników w BIP, by zapewnić społeczną kontrolę. E. Ochrona jezior powiązanych hydraulicznie z GZWP		
--	---	--	--

	Ponieważ jeziora w gminie (np. Szczepankowskie, Sasek, Dłużek) są połączone z GZWP, ich degradacja wpływa bezpośrednio na zbiornik. Wymagane działania to: • ograniczenie spływów z pól, • modernizacja szamb i systemów odbioru ścieków, • kontrola ruchu turystycznego, • zakaz zrzutów wód popłucznych i technologicznych. Wniosek formalny: Żądamy: 1. Uzupełnienia Programu i Prognozy o pełną analizę GZWP 213, jego podatności, zagrożeń i powiązań hydrologicznych. 2. Wpisania do Programu katalogu zakazów i ograniczeń dotyczących uciążliwych inwestycji w strefach zasilania. 3. Wprowadzenia stref ochronnych, monitoringów piezometrycznych i zasad kontroli działań. 4. Wyłączenia terenów o najwyższej podatności GZWP spod eksploatacji kruszyw oraz innych inwestycji ingerujących w wodonośne warstwy gruntu. 5. Wstrzymania procedury przyjęcia dokumentów do czasu przygotowania rzetelnej analizy zbiornika.		
3.	Niespójne informacje o oczyszczalniach W różnych miejscach dokument mówi co innego o istnieniu oczyszczalni. Wniosek/Propozycja: ujednolicić dane i dodać tabelę: lokalizacja, przepustowość, parametry, odbiornik, plany rozbudowy	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Tak, usunięto zapis o braku oczyszczalni na terenie gminy. Poprawiono zapis na stronie 68 POŚ.
4.	Zaniżone/niejasne dane o przyłączach wodociągowych	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola	Tak, poprawiono liczbę na 1 425 na stronie 67 POŚ.

	Nagły spadek wskaźnika do 425 przyłączy w 2024 r. jest niewiarygodny. Wniosek/Propozycja: poprawić dane, wskazać źródło i ewentualną zmianę metodologii w przypisie.	oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	
5.	Podtopienia i zagrożenia powodziowe. brak dowodów Stwierdzono brak podtopień bez pokazania źródeł i map. Wniosek/Propozycja: dołączyć mapy zagrożenia i ryzyka (ISOK/IMGW) oraz wprowadzić monitoring obszarów narażonych.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Na terenie Gminy Dźwierzuty nie występują obszary zagrożenia powodziowego. Rysunek nr 6 w POŚ na stronie 39 przedstawia położenie gminy względnie obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego.
6.	Eksploracja kruszyw – analiza ryzyka i buforów Wymieniono 28 złóż (m.in. Szczepankowo, Gisiel, Rasząg, Gąsiorowo, Targowo), bez oceny wpływu na wody, hałas, transport i krajobraz. Wniosek/Propozycja: dodać mapę buforów od jezior, cieków i studni; określić limity, warunki i sekwencję działań minimalizujących	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy odnosi się do ogółu komponentów, na tyle szczegółowo na ile pozwala ogólna skala dokumentu programu. Rozszerzono opis rozdziału kopalin. Program ochrony środowiska ma charakter strategiczno-operacyjny, czyli określa kierunki, cele i konkretne typy działań, ale nie wchodzi w poziom dokumentacji technicznej inwestycji. Program ochrony środowiska nie reguluje bezpośrednio wydobywania kopalin. W m.p.z.p. oraz w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach zaleca się wprowadzanie stref buforowych, w szczególności: do 200 m od jezior i cieków powierzchniowych hydraulicznie powiązanych z GZWP, o 100 m od studni i ujęć wód podziemnych, wraz z pasami zadrzewień buforowych pełniącymi funkcję filtrów biogenych.

7.	Skumulowane oddziaływania – brak oceny Prognoza zakłada krótkotrwałość i odwracalność wpływów, pomijając kumulację (wod-kan, PSZOK, drogi, żwirownie). Wniosek/Propozycja: dodać rozdział z oceną skumulowaną i porównaniem wariantów (w tym wariantu ochronnego z ograniczeniami wydobywania).	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań skumulowanych. Należy również zaznaczyć, że wszelkie inwestycje na terenach chronionych, czy też szczególnie narażonych na zanieczyszczenia, mogą być realizowane pod warunkiem uwzględnienia zakazów, nakazów i ustaleń ujętych w dokumentach powołujących te obszary oraz w dokumentach strategicznych i programowych dotyczących tych obszarów i zasad ich użytkowania. Ponadto, na etapie oceny oddziaływania na środowisko konkretnych inwestycji należy dokonać analizy oddziaływań skumulowanych, co pozwoli ograniczyć ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Wniosek o krótkotrwałości i odwracalności oddziaływań jest uzasadniony charakterem zadań Programu (głównie modernizacje i rozbudowa istniejącej infrastruktury bez nowych dużych inwestycji liniowych lub punktowych o znacznym wpływie).
8.	Monitoring – wskaźniki efektu środowiskowego Wskaźniki koncentrują się na kilometrach rur/objektach zamiast na efektach. Wniosek/Propozycja: wprowadzić mierzalne wskaźniki: przezroczystość i fosfor w jeziorach, poziom wód gruntowych (piezometry), hałas (Lden/Lnight) przy zabudowie i ośrodkach, powierzchnia siedlisk.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Wskaźnikami są liczbowe przedstawienie stanu lub tendencji, które określa w sposób mierzalny wpływ podejmowanych działań na środowisko. Wskaźniki powinny zostać sformułowane w taki sposób, aby umożliwiał określenie postępu realizacji zadań. Wskaźniki mają ponadto być narzędziem oceny realizacji POŚ w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania. Przedstawione w tabeli

		wskaźniki są w pełni zgodne z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Przedstawione w Programie ochrony środowiska wskaźniki monitoringu (m.in. długość sieci wod-kan, przyłącza, zużycie wody, lesistość) są wskaźnikami efektu ekologicznego w rozumieniu wytycznych, gdyż umożliwiają mierzalną ocenę postępu realizacji zadań Programu oraz wpływu działań na środowisko (np. wzrost pokrycia kanalizacją zmniejsza presję na wody gruntowe; spadek masy odpadów zmieszanych świadczy o poprawie gospodarki odpadami). Proponowane przez uwagę wskaźniki bezpośredniego stanu środowiska (przezroczystość i fosfor w jeziorach, poziom wód gruntowych w piezometrach, wskaźniki hałasu L_{den}/L_{night}, powierzchnia siedlisk przyrodniczych) wykraczają poza zakres POŚ: - Są to wskaźniki stanu środowiska, monitorowane obowiązkowo przez służby państwowe (WIOŚ Olsztyn – monitoring diagnostyczny/operacyjny JCWP i wód podziemnych; PSH – piezometry GZWP; IMGW-PIB – jeziora >50 ha). - Ich wprowadzenie do gminnego POŚ byłoby dublowaniem kompetencji państwowych i przekraczało możliwości
--	--	---

			organizacyjne/finansowe Gminy (brak sieci piezometrów lokalnych, brak akredytowanych badań jezior małych).
9.	Ochrona bioróżnorodności i korytarzy Brak praktycznych zasad (okna czasowe prac, ograniczenie oświetlenia w strefach lęgowych, pasy roślinności przywodnej). Wniosek/Propozycja: doprecyzować katalog prostych reguł do stosowania przy inwestycjach i utrzymaniu zieleni/wód.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Tabela 2 w <i>Prognozie</i> na stronie 29 zawiera proponowane środki i zalecenia minimalizacji niekorzystnych oddziaływań na środowisko, takie jak np. prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy, czy zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska. Szczegółowe działania określone zostaną na etapie wydawania decyzji środowiskowych dla poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji. Wprowadzenie bardziej szczegółowego katalogu „prostych reguł” do POŚ byłoby przedwczesne i mogłoby dublować kompetencje organów wydających decyzje indywidualne (RDOŚ, Starostwo, Gmina).
10.	Niezależność wykonawcy prognozy Ten sam podmiot opracował Program i Prognozę, co tworzy konflikt interesów i podważa bezstronność oceny. Wniosek/Propozycja: unieważnić obecną Prognozę; zlecić nową niezależnemu wykonawcy; wstrzymać procedowanie do czasu nowej oceny	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Nie ma przepisów prawa, które zakazywałyby, aby ten sam podmiot opracowywał projekt Programu oraz prognozę oddziaływania na środowisko do tego dokumentu. Dokument prognozy oddziaływania na środowisko wraz z programem poddany został procedurze opiniowania i uzgadniania i uzyskał wszelkie niezbędne opinie i uzgodnienia w tym: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

			w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie, a sam Program został zaopiniowany przez Zarząd Powiatu. Jednostki nie złożyły uwag, co do zawartości merytorycznej prognozy, bądź też niewypełnienia nałożonych przez nie rygorów.
11.	Warianty alternatywne Nie przeanalizowano wariantów, w tym ochronnego (np. ograniczenia eksploatacji złóż). Wniosek/Propozycja: dodać co najmniej jeden realistyczny wariant alternatywny i uzasadnić wybór.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w oparciu o dostępne dane. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, przed przystąpieniem do jej opracowania, został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. W projekcie prognozy oddziaływania na środowisko zawarto charakterystykę elementów, w stopniu, na jaki pozwala ogólny charakter tego dokumentu. Szczegółowe analizy wariantów będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Rozwiązania zastosowane w <i>Programie ochrony środowiska</i> zgodne są z zapisami w dokumentach wyższego rzędu. Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w <i>Programie ochrony środowiska</i> nie przewiduje się negatywnego oddziaływania

			na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych.
12.	Oddziaływania społeczne i zdrowotne Brak oceny wpływu na jakość życia (hałas, ruch ciężarówek, wartość nieruchomości). Wniosek/Propozycja: włączyć ocenę społeczną i zdrowotną (SIA/HIA) z naciskiem na miejscowości przy głównych trasach transportu.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. W projekcie prognozy, oddziaływania społeczne i zdrowotne zawarto w stopniu, na jaki pozwala ogólny charakter tego dokumentu (tabela 1 prognozy na stronie 19). Zakres Prognozy został uzgodniony przed opracowaniem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, którzy nie zgłosili wymogu pełnej oceny społeczno-zdrowotnej (SIA/HIA). Szczegółowe analizy oddziaływań będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Inwestycje posiadają swoją odrębną dokumentację, np. Raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w którym znajdują się niezbędne informacje dotyczące wpływu na środowisko.
13.	Finansowanie, koszty i priorytety Zapisy o finansowaniu są ogólne, bez listy projektów, kosztorysu i harmonogramu. Wniosek/Propozycja: przygotować listę zadań z priorytetami, kosztami, źródłami finansowania i terminami.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Nie posiadamy szczegółowych informacji. Tabela z finansowaniem zadań na stronie 96 <i>Programu</i> jest zgodna z wytycznymi do programów ochrony środowiska. Gmina nie posiada na etapie opracowywania POŚ szczegółowych danych kosztorysowych dla wszystkich zadań (wiele z nich to działania horyzontalne, edukacyjne lub zależne od

			dostępności funduszy zewnętrznych). Wprowadzenie wiążących kosztorysów i precyzyjnych terminów byłoby przedwczesne i mogłoby prowadzić do niezrealizowania założeń w raportach z wykonania POŚ.
14.	Spójność z innymi dokumentami gminy i regionu Brak jednoznacznego powiązania z aktualnym studium i strategią rozwoju; możliwe kolizje (np. wydobywanie/farmy PV przy jeziorach i lasach). Wniosek/Propozycja: ponownie uzgodnić treść z dokumentami planistycznymi gminy i strategiami regionalnymi, by uniknąć chaosu przestrzennego	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Tak. W programie zaktualizowano Strategię Rozwoju Gminy Dźwierzuty 2030 na stronie 17 <i>Programu</i>. Dokument jest spójny z innymi dokumentami strategicznymi gminy. Zaproponowane w <i>Programie</i> cele oraz kierunki interwencji są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego. Dodano rok do studium.
15.	Zmiany klimatu i susze – plan adaptacji Opis jest ogólny; pominięto częste susze, ryzyko pożarów, spadki poziomów wód. Wniosek/Propozycja: dodać lokalny plan adaptacji (mała retencja, zbiorniki infiltracyjne, renaturyzacja cieków/torfowisk, ograniczenie melioracji, nasadzenia w dolinach rzecznych)	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Brak danych na temat planowanych realizacji wymienionych zadań (mała retencja, renaturalizacja cieków, itp.). Gmina realizuje politykę adaptacji do zmian klimatu w oparciu o: - Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030 (SPA 2020), - Politykę ekologiczną państwa 2030, - ustawę z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (miejskie/gminne plany adaptacji), - Krajowy Plan Działań na rzecz Klimatu i Energii.

16.	Obszary chronione – Użytek „Rozlewisko Łąki Dymerskie” i Natura 2000. Brak oceny wpływu na Użytek (ok. 250 ha) oraz na obszary Natura 2000. Brak oceny wpływu na Użytek (ok. 250 ha) oraz na obszary Natura 2000. Wniosek/Propozycja: uzupełnić ocenę oddziaływań i środki zapobiegawcze; odnieść się do dokumentów celów ochrony.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. W tabeli 1 w prognozie na stronie przedstawiono oddziaływanie na Obszary Natura 2000 oraz formy ochrony przyrody (bez Natury 2000) w stopniu ogólnym. Szczegółowe analizy oddziaływań będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Szczegółowa ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 i użytki ekologiczne jest wymagana tylko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na te obszary i jest przeprowadzana głównie na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
17.	Jakość powietrza i transport Prognoza zaniża wpływ transportu (kruszywa) na hałas, pyły PM10/PM2.5, NOx i zdrowie. Wniosek/Propozycja: wykonać model emisji i hałasu dla głównych tras (np. DK57, drogi powiatowe) oraz plan działań ograniczających (organizacja ruchu, myjnie kół, ekrany zielone, limity godzin)	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. W tabeli 1 na stronie 19 w prognozie przedstawiono oddziaływanie na jakość powietrza w stopniu ogólnym. Szczegółowe analizy oddziaływań, w tym rozkład emisji będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Wprowadzenie modelu emisji/hałasu dla tras (DK57, drogi powiatowe) lub planu działań ograniczających (myjnie kół, ekrany zielone, limity godzin) do Prognozy SOOŚ dla dokumentu programowego byłoby nieproporcjonalne i wykraczało poza wymagania ustawowe.

18.	Dane lokalne i źródła pomiarowe Oparcie na „literaturze” bez wskazania lokalnych baz i pomiarów (WIOŚ/GIOŚ, IMGW, PSH/PIG). Wniosek/Propozycja: wstrzymać procedowanie do czasu uzupełnienia o empiryczne dane z lat 2020-2024 (wody, gleby, powietrze)	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Tak. Zaktualizowano tabelę z oceną jakości wód powierzchniowych zgodnie z wynikami opracowania GIOŚ „Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024” na stronie 73 Programu. Zaktualizowano tabele z poziomami hałasu powołując się na najnowsze opracowanie <i>Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie warmińsko-mazurskim, 2022 rok</i> na stronie 81 i 82 Programu. Zaktualizowano tabele z poziomami pól elektromagnetycznymi na podstawie danych z 2024 roku na stronie 86 Programu. Jakość powietrza atmosferycznego została opracowana na podstawie opracowania <i>Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim Raport Wojewódzki za rok 2024 r.</i> Jest to najbardziej aktualny obraz stanu jakości powietrza w gminie. Na terenie gminy Dźwierzuty nie znajdują się oficjalne stacje pomiarowe jakości powietrza prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) Na terenie gminy Dźwierzuty nie znajdują się punkty monitoringu gleb w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”.
-----	---	--	---

19.	Wdrożenie, odpowiedzialność i monitoring społeczny Brak jasnych ról, harmonogramu, sposobu zbierania danych i konsekwencji braku realizacji. Wniosek/Propozycja: wskazać jednostki odpowiedzialne, terminy, tryb raportowania co 2 lata oraz publiczne udostępnianie wyników (BIP) z udziałem mieszkańców.	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Informacje o postępowaniu oraz dokumenty udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej gminy, na tablicy ogłoszeń urzędu oraz na stronie internetowej gminy. Wójt Gminy Dźwierzuty, zgodnie z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. <i>Prawo ochrony środowiska</i>, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które zostaną przedstawione Radzie Gminy, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu w Szczycinie. Raport z POŚ będzie udostępniony opinii publicznej. Projekt spełnia wymogi określone ustawą prawo ochrony środowiska oraz ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, co potwierdzają uzyskane niezbędne opinie i uzgodnienia. Wprowadzenie bardziej szczegółowego harmonogramu rocznego, listy jednostek odpowiedzialnych za każde zadanie, czy mechanizmów „konsekwencji braku realizacji” wykraczałoby poza wymagania ustawowe i charakter dokumentu strategicznego. Szczegółowe terminy i odpowiedzialność za poszczególne zadania ustalane są w wieloletniej prognozie
-----	--	--	---

			finansowej gminy, planach budżetowych oraz decyzjach wewnętrznych Wójta.
20.	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych Nie ma procedur przywracania terenów zwirowni do użytku przyrodniczego i krajobrazowego. Wniosek/Propozycja: dodać standard rekultywacji (profilowanie skarp, odtworzenie siedlisk, nasadzenia, monitoring powykonawczy).	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Projekt opiera się na dostępnych danych. Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy odnosi się do ogółu komponentów na tyle szczegółowo na ile pozwala ogólna skala dokumentu programu.
21.	Krajobraz kulturowy i sąsiednie gminy Brak analizy wpływu odkrywkowej eksploatacji na krajobraz rolniczo-leśny oraz brak odniesienia do inwestycji w gminach ościennych (Spychowo, Biskupiec, Pasym). Wniosek/Propozycja: uzupełnić o ocenę krajobrazową i skoordynować z planami sąsiadów	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Program ochrony środowiska odnosi się tylko do terenu konkretnej gminy. Szczegółowe analizy oddziaływań na krajobraz będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji. POŚ ma charakter strategiczny i nie przewiduje konkretnych lokalizacji inwestycji, dlatego szczegółowa analiza krajobrazowa lub koordynacja z planami sąsiednich gmin nie jest obowiązkowa na tym poziomie. Dokument nie ma kompetencji do analizy inwestycji lub planów w gminach ościennych, które podlegają odrębnym POŚ i procedurom planistycznym tych gmin.
22.	Jakość powietrza - działania naprawcze Nie ma odniesienia do strefy oceny powietrza i przekroczeń (np. benzo(a)piren). Wniosek/Propozycja: dodać lokalny plan działań dla jakości powietrza (źródła niskiej emisji, wymiana źródeł ciepła, edukacja)	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. Program zawiera informacje o aktualnej jakości powietrza, a także o działaniach mających na celu poprawę jakości powietrza, np. realizacja programu „Czyste powietrze”, czy rozwój OZE w rozdziale 5.1.1. Programu.
23.	Zdrowie mieszkańców	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola	Nie. Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy odnosi się do ogółu komponentów, na

	Brak oceny zdrowotnej pod kątem hałasu, pyłów i wibracji. Wniosek/Propozycja: dołączyć ocenę ryzyka zdrowotnego i środki ograniczające (strefowanie, ekrany zielone, godziny pracy)	oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	tylko szczegółowo na ile pozwala ogólna skala dokumentu programu. Szczegółowe analizy wpływu poszczególnych inwestycji będą przeprowadzone przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych inwestycji. Wprowadzenie środków ograniczających (strefowanie, ekrany zielone, godziny pracy) do Prognozy SOOŚ dla dokumentu programowego byłoby nieproporcjonalne i wykaczało poza wymagania. Te środki będą obligatoryjnie określone w decyzjach indywidualnych.
24.	Dostęp do pełnej dokumentacji i uzgodnienia W BIP są tylko streszczenia; brak kompletnych załączników i potwierdzonych uzgodnień RDOŚ i PWIS. Wniosek/Propozycja: opublikować pełne materiały i brakujące uzgodnienia; umożliwić realny udział społeczeństwa	Mieszkańcy sołectwa Popowa Wola oraz mieszkanka sołectwa Gisiel	Nie. W okresie prowadzenia konsultacji społecznych projektu Programu Ochrony Środowiska jego prognozy oddziaływania na środowisko procedura uzgadniania dokumentów z właściwymi organami była w toku. Na etapie wyłożenia projektu do konsultacji społecznych opinie i uzgodnienia tych organów nie zostały jeszcze wydane. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na etapie konsultacji społecznych udostępnieniu podlega projekt dokumentu, natomiast uzgodnienia i opinie organów współdziałających mogą być pozyskiwane równoległe i publikowane po ich otrzymaniu. Po wpłynięciu opinii zostały one zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej. Przepisy ustawy OOI nie nakładają obowiązku posiadania opinii organów

			współdziałających na etapie konsultacji społecznych projektu dokumentu. Opinie te są wymagane dopiero przed zakończeniem procedury i podjęciem uchwały przez organ stanowiący.
25.	Pominięcie inwestycji prywatnych Dokument nie przedstawia, a właściwie pomija inwestycje prywatne będące aktualnie w fazie procedowania co do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsiębiorstwa planującego eksploatację złoża Gisiel oraz przedsięwzięć fotowoltaicznych Wniosek/Propozycja: wskazać wpływ na środowisko przedsięwzięć prywatnych planowanych na terenie Gminy	Mieszkaniec sołectwa Popowa Wola	Nie. Do gminnego Programu ochrony środowiska nie wpisuje się konkretnych inwestycji prywatnych. Inwestycje posiadają swoją odrębną dokumentację, np. Raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w którym znajdują się niezbędne informacje dotyczące wpływu na środowisko. Każda inwestycja prywatna potencjalnie znacząco oddziałująca na środowisko jest analizowana indywidualnie w postępowaniu o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.
26.	Cele, kierunki i zadania Tabela 19 odnosi się tylko do wybranych komponentów środowiska realizowanych przez Gminę. Przekazany do konsultacji program jest opracowany niezgodnie z wytycznymi opublikowanymi przez Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 r., o których mowa w pierwszym akapicie rozdziału drugiego opiniowanego programu. Wniosek/Propozycja: Uzupełnić program zgodnie z wymogami Ministerstwa Środowiska z 2 września 2015.	Mieszkaniec sołectwa Popowa Wola	Nie. Tabela zawiera wszystkie komponenty środowiska, które odnoszą się do zadań podanych przez Gminę.

27.	Składowanie odpadów w wyrobiskach żwirowni Nie przeprowadzono analizy potencjalnych działań związanych z przyjmowaniem odpadów na tereny wyeksploatowanych żwirowni. Wniosek/Propozycja: określić, z uwagi na prowadzone prace legislacyjne związane z ustanowieniem obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Olsztyn GZWP nr 213, całkowity zakaz przyjmowania do przetwarzania lub do składowania odpadów na terenach rekultywowanych żwirowni. Dodatkowo, mając na uwadze, iż gmina Dźwierzuty położona jest w obszarze trzech JCWPd oraz w granicach 13 zlewni JCWP wnioskuje się o wprowadzenie przepisów znacząco ograniczających powstawanie nowych kopalni odkrywkowych, tj. żwirowni na terenie gminy.	Mieszkaniec sołectwa Popowa Wola	Nie. Nie posiadamy takich informacji o przyjmowaniu odpadów na tereny żwirowni. Gminny Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym i planistycznym, który określa kierunki działań gminy w zakresie ochrony środowiska. Nie posiada on mocy wiążącej wobec obywateli, ani przedsiębiorców i nie może wprowadzać nowych zakazów, w tym zakazu tworzenia żwirowni, odkrywek, farm fotowoltaicznych, wiatraków, czy innych inwestycji.
28.	Brak nawiązań i informacji o zgodności z wojewódzkim i powiatowym programem ochrony środowiska. Nie nawiązano do Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, aktualizacji poprzedniego programu opracowanego na lata 2016-2020, który został przyjęty Uchwałą XIX/445/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r. oraz programów powiatu Szczytno. Wniosek/Propozycja: nawiązać do treści Programu wojewódzkiego i powiatowego oraz raportów z jego realizacji.	Mieszkaniec sołectwa Popowa Wola	Nie. Dokument jest spójny z wymienionymi dokumentami. Dokument Programu i prognozy oddziaływania na środowisko poddany został procedurze opiniowania i uzgadniania i uzyskał wszelkie niezbędne opinie i uzgodnienia w tym: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, a sam program został zaopiniowany przez Zarząd Powiatu w Szczytnie. Jednostki nie złożyły uwag, co do zawartości merytorycznej Programu i prognozy, bądź też niewypełnienia nałożonych przez nie rygorów.

WOJ
 Dariusz Tymiński